

Instrumentvedlikehold

Tenorhorn / Baryton / Euphonium

Dette er det vi kaller grovmessing. Her det meste lagd av messing, noen instrumenter er forsølvet. Dette er forholdsvis dyreinstrumenter som må behandles med forsiktighet. Et tenorhorn koster fra kr 7900, baryton fra kr 12000 og euphonium fra kr 20000. For at det til enhver tid skal være behagelig å spille på instrumentet, og for at det skal holde en god stand, trengs godt vedlikehold.

Vedlikehold ved bruk.

- Ventilolje gjør at ventilene glir lett, reduserer skade av syre i spytt og irrdannelse/avleiringer i ventilhusets tilstøtende rør. Ventilene må ikke byttes om. Vanligvis er ventiler og ventilhus nummerert 1, 2 og 3 for lettere å få de på rett sted, 1 er nærmest munnstykket. Skru løs ventilene og trekk disse opp av ventilhuset. Dekk hele ventilen med ventilolje. Se til at styreknasten passer i ventilhuset når ventilene settes på plass igjen.
- Etter spilling tømmer instrumentet for spytt og fukt.
- Syre fra svette fingre tærer på metallet. Derfor utføres alltid følgende etter bruk. Tørk av instrumentet utvendig med en pusseklut som er egnet til dette. Benytt en klut som ikke riper opp instrumentet. Det finnes egne kluter for sølvinstrumenter.
- Unngå inntak av sukkerholdig føde, da dette vil sette seg som et belegg inne i instrumentet.

Oppstår det problemer som ekstra trege ventiler, der det ikke hjelper med rengjøring eller ventilolje, bulker eller skader ellers på instrumentet, bør dette sjekkes av fagmann.

Periodisk vedlikehold av instrumentet:

- Ta ut alle bøylere og ventiler. Skru av bunnskruene på ventilhuset.
- Legg instrumentet og delene (IKKE ventilene) i lunket vann tilsatt mildt såpennavn Yamaha Brass Soap/sunlight. La det gjerne ligge noen minutter slik at såpa får virke litt.
- Vask instrumentet og bøyene innvendig med Flexible Cleaner.
- Legg så instrumentet på et håndkle slik at vannet får renne av.
- Etter en stund når alle delene er tørre smøres bøyene smøres med bøylefett. Bøyene bør smøres hver måned, dette for å holde dem lufttette og sikre god bevegelighet.
- Vannventiler gis jevnlig et par drypp ventilolje. Fjæren på vannklaffen smøres med en dråpe olje.
- Munnstykket vaskes med en egnet munnstykkeborste. Ønskes munnstykket helt rent og fritt for bakterier, kan det legges i en kjele med vann som kokes opp. Ta munnstykket ut og rengjør med munnstykkeborste. Når hele instrumentet er rengjort, skylles alle delene god i lunket vann slik at all såpe fjernes.
- Legg så instrumentet på et håndkle slik at vannet får renne av.
- Etter en stund når alle delene er tørre, smøres bøyene inn ved Tuning Slide Oil. Dette gjør at bøyene alltid glir godt og ikke setter seg fast. Sett så instrumentet sammen, og spill i vei!
- Støvsuge kasse/bag

Det er mulig å få kjøpt pussesett til tenorhorn/baryton/euphonium i musikkforretninger, med munnstykkeborste, bøylebørste, ventilolje, såpe, ventilbørste og bøylefett.

Instrumentvedlikehold

Rengjøring av ventiler

Rengjøring av ventilene gjøres alltid samtidig som instrumentet rengjøres. Ventilene er det som gjør instrumentet! Er ventilene trege eller setter seg fast i tide og utide, er årsaken helt sikkert manglende renhold. Har det derimot blitt skade på ventilene bør instrumentet sjekkes av fagmann. Her følger en enkel oppskrift på hvordan ventilene til enhver tid kan holdes rene.

Vedlikehold NB! Dette gjelder IKKE waldhorn, tuba med rotorventil eller kvartventil til trombone!

- Demonter ventilene og pass på at delene ikke blandes. Legg delene til hver ventil for seg. Rengjør bunnskruene med en liten børste, evt en gammel tannbørste.
- Spray på Oil Grease Cleaner på ventilene og inne i ventilhuset. La dette virke noen minutter og tørk av. Dette produktet fjerner all gammel olje, kalkbelegg og irr som skulle befinne seg på ventilene og i ventilhuset.
- Bruk en liten klut til å rengjøre hullene i selve ventilen. Dra kluten frem og tilbake noen ganger, slik at all skit blir fjernet.
- Benytt en ventilhusbørste og Brass Soap til å gjøre skikkelig rent inne i ventilhuset.
- Har instrumentet bunnfjær, så kan du sjekke om denne er i orden ved å rulle den på et bord. Ruller den ikke jevnt, bør den skiftes.
- Sjekk filteren som ligger oppå selve ventilstammen. Den skal være myk for at ikke ventilen skal lage støy under spilling. Unngå at det kommer vann på denne, da det gjør filteren hard og ødelagt.
- Når alle ventilene er godt vasket og tørket, smøres de inn med ventilolje, og monteres på instrumentet.

Nødvendig utstyr Oil Grease Cleaner • Brass Soap • Ventilhusbørste • Liten klut • Liten børste/tannbørste